

Etický kodex nemocničního kaplana a dobrovolníka – poskytovatele spirituální péče vyslaného církví

Kodex vychází z mezinárodních i národních dokumentů. Mezinárodní deklarace a úmluvy o lidských právech vytvářejí obecné standardy a poukazují na práva, která jsou globální společností akceptována.

Spirituální péčí v širším slova smyslu rozumíme takové jednání s člověkem, ve kterém ho respektujeme v jeho jedinečnosti, přistupujeme k němu s úctou k důstojnosti lidské osoby z pozice věřících křesťanů, věnujeme pozornost jeho sociálnímu okolí, doprovázíme ho v jeho obtížích, nemoci, utrpení či umírání a pomáháme mu k lidsky důstojnému zvládnutí jeho životní situace včetně smrti, a to na jemu dostupné úrovni víry s perspektivou jejího možného rozvoje. Pracovníci, kteří o něj v různých zdravotnických zařízeních pečují, se mu s ohledem na existenciální, duchovní a náboženské potřeby snaží zprostředkovat zdroje víry, kulturní hodnoty i podporu společenství. Nemocniční kaplani a dobrovolníci jsou ve vztahu k pacientům, příbuzným, jiným jim blízkým osobám i pracovníkům ve zdravotnických zařízeních zavázáni dodržovat tyto etické zásady:

1. Proklamovat, respektovat a chránit nedotknutelnou hodnotu a důstojnost každé osoby;
2. S úctou respektovat existenciální a duchovní rozměr utrpení, nemoci a smrti;
3. Bez vnucování přibližovat uzdravující, podpůrnou, usměrňující a smírčující sílu náboženské víry;
4. Dbát na to, aby spirituálním potřebám lidí z různých náboženských nebo kulturních prostředí bylo vyhověno při respektování osobního přesvědčení pacienta a i pracovníka;
5. Chránit pacienty před nevhodnou duchovní vtíravostí nebo proselytismem;
6. Poskytovat podpůrnou spirituální péči zejména empatickým nasloucháním a s porozuměním vnímat stavy úzkosti, obav a znejistění;
7. Zprostředkovat či poskytovat bohoslužbu, obřady a svátosti podle potřeb pacienta a svých vlastních možností, daných řádem té které církve;
8. Přijímat případné úkoly v multidisciplinárním zdravotnickém týmu, jsou-li do něho zařazeni;
9. Působit jako zprostředkující a smírčí osoby v konfliktních situacích;
10. Nevyužívat těžké situace pacienta ani informací, přijatých v souvislosti se spirituální péčí, ve svůj prospěch;
11. Zachovávat mlčenlivost o svěřených důvěrných informacích
12. Rozvíjet a udržovat požadované znalosti, dovednosti a kompetence v oblasti své práce;
13. V případě potřeby zprostředkovat kontakt s duchovními vlastní církve;
14. Chápání služby nemocničního duchovního je primárně neevangelizační

Všeobecná deklarace lidských práv; Mezinárodní pakt o občanských a politických právech; Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech; Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace; Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen; Úmluva o právech dítěte; Helsinské deklarace Světové lékařské organizace. Revidovaná verze 2000.09.01; Úmluva o lidských právech a biomedicíně. (1. 10. 2001); Etický kodex práv pacientů. (1992); Ochrana lidských práv a důstojnosti nevléčitelně nemocných a umírajících. Rada Evropy (červenec 1999); Pařížská charta proti rakovině; Charta práv dětí v nemocnici; Standardy pro zdravotní kaplanství v Evropě. (2002); Mezinárodní akreditační standardy pro nemocnice; Doporučení Rec (2003) 24 Výboru ministrů Rady Evropy členským státům, Organizace paliativní péče a Příloha k Doporučení; Charta práv duševně nemocných; Charta práv seniorů, Standardy pro zdravotní kaplanství v Evropě 1